

ASEAD
II. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
BELEK - ANTALYA 21-23 Ekim 2017

(<http://aseadsempozyum.org/index.php>)

ASEAD II. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu
21-23 Ekim 2017 Belek – Antalya - TÜRKİYE
ASEAD II. International Conference on Social Sciences
October 21-23, 2017 – Belek – Antalya - TURKEY

ORGANIZATION COMMITTEE

ASEAD Organization Committee

Doç. Dr. İrfan Türkoğlu

MATC, USA.

Doç. Dr. Erlan Bakiev

American University of Central Asia, Bişkek-Kırgızistan.

Yrd. Doç. Dr. Nurhodja Akbulaev

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Giuli ALASANIA, University of Georgia (Tbilisi-GEORGIA)
Prof. Dr. Rifat ŠKRİJELJ, University of Sarajevo (Sarajevo - BOSNIA and HERZEGOVINA)
Prof. Dr. İrfan MORİNA, University of Pristina (Pristina-KOSOVO)
Prof. Dr. Abdilbaet Mamasidikov, Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.
Prof. Dr. Kakhber Kordzaia, Caucasus International University, Georgia.
Prof. Dr. Muradov Reşad Şahbazoğlu, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.
Prof. Dr. Giuli Alasania, University of Georgia, Tbilisi-Georgia.
Prof. Dr. Hasret Elçin Kürşat Çoşkun, Yeditepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hakeem Kasem, Deakin University, Faculty of Arts and Education, Melbourne, Australia.
Prof. Dr. Svetlana Tyutyunykova Vladimirovna, Kharkiv National University, Ukraine.
Prof. Dr. Kıymet Çalıyurt, Trakya Üniversitesi, Türkiye.
Prof. Dr. Georgi Gaganidze, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.
Prof. Dr. Nasriddin Sadriddinov Talbakovich, Kurgan Tube State University, Tacikistan.
Prof. Dr. Olga Nosova Valentynovna, Kharkiv National University, Ukraine.
Prof. Dr. Abdullah Demir, ASEAD, Türkiye.
Prof. Dr. Rajabov Rajab Kuchakovich, Tajik State University of Commerce, Tacikistan.
Prof. Dr. Simon Gelashvili, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.
Prof. Dr. İrfat Škrijelj, University of Sarajevo, Sarajevo-Bosnia and Herzegovina.
Prof. Dr. İrfan Morina, University of Pristina, Pristina, Kosovo.
Prof. Dr. Tamara Merkulova Vyktorovna, Kharkiv National University, Ukraine.
Prof. Dr. Teimuraz Beridze, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.
Prof. Dr. Tologon Omoshev, Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.
Prof. Dr. M. Asif Yoldaş, Avrasya Üniversitesi, Türkiye.
Doç. Dr. Saadet Gandilova, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, İşletme Bölümü, Azerbaycan.
Doç. Dr. Cırgalbek Ismanov, Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.
Doç. Dr. Ainur Nogayeva, Avrasya Milli Üniversitesi, Kazakistan.
Doç. Dr. Aripov Abdugani Abduhamidovich, Tajikistan State University of Law, Tacikistan.
Doç. Dr. Firdaus Norov, Kurgan Tube State University, Tacikistan.
Doç. Dr. Gaini Mukhanova, T. Riskulov Kazak İktisat Üniversitesi, Kazakistan.
Doç. Dr. Fariz Ahmadov, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.
Doç. Dr. Natiq Qurbanov, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, İşletme, Azerbaycan.
Doç. Dr. Gadir Bayramlı, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Bakü, Azerbaycan.
Doç. Dr. İrfan Türkoğlu, MATC, USA.
Doç. Dr. Gulnara Rzayeva, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.
Doç. Dr. Kurbonov Abdukarim Rakhimovich, Tajik State University of Commerce, Tacikistan.
Doç. Dr. Mariya Kochkorbaeva, Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.
Doç. Dr. Mutahayira Madzhnunova, Kurgan Tube State University, Tacikistan.
Doç. Dr. Rahmatullo Aminov, Kurgan Tube State University Tacikistan.
Doç. Dr. Rustamov Shavkat Rakhimovich, Tajik State University, Tacikistan.
Doç. Dr. Sharifdzhon Tojiboev Gaybulloevich, Khujand State University, Tacikistan.
Doç. Dr. Nüsrət Qurbanov, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.
Doç. Dr. Geray Musayev, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi/Maliye/İktisat, Azerbaycan.
Doç. Dr. Mihai Voda, Dimitrie Cantemir University, Targu Mures, Romania.
Doç. Dr. Asiman Guliyev, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, İktisat, Azerbaycan.
Doç. Dr. Elnare Samedova, İşletme/Yönetim ve Organizasyon, Azerbaycan.
Doç. Dr. Erlan Bakiev, American University of Central Asia, Bişkek-Kırgızistan.
Doç. Dr. Hilale Caferova, AMEA İdare Etme Sistemleri Enstitüsü, İstatistik, Azerbaycan.
Yrd. Doç. Dr. Nurhodja Akbulaev, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.
Dr. Oktay Guliyev, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.
Dr. Bruno Surdel, Renmin University, Beijing, China.
Dr. Lazlo Maracz, Universiteit van Amsterdam, Hollanda.
Dr. Zakir Çotaev, Manas Üniversitesi, Kırgızistan.

KİLİSE (ECCLESIOLOGY) TEOLOJİSİ VE KURTULUŞ İLİŞKİSİ

Yrd.Doç.Dr. İsmet EŞMELİ³⁰⁷

ÖZET

Hıristiyan teolojisi büyük oranda konsillerde alınan kararlar neticesinde şekillenmiştir. Bu konsillerde tartışmalı ve Hıristiyan teolojisinin önemli unsuru Baba, Oğul, Kutsal Ruh(Teslis)'un mahiyetlerinin ne olduğunun belirlenmesi hem uzun bir süreç almış hem de Hıristiyan dünyasının gündemini meşgul etmiştir. Özellikle, Oğul'un mahiyeti ile ilgili tartışmalar Hıristiyan tarihi ve teolojisi açısından belirleyici olmuştur.

Hıristiyanlık tarihi açısından kilise teolojisi ve bu bağlamda kurtuluş anlayışının belirlenmesi Hıristiyan teolojisinde önemlidir. Kilisenin sınırlarının ne olup olmadığı, nasıl tanımlandığı, kimleri kapsayıp kapsamadığı gibi meseleler en az Teslis'in unsurları kadar Hıristiyan teolojisinde önemlidir ve gündemdedir. Özellikle Oğul'un (İsa-Mesih) kimliğiyle bağlantılı olması hasebiyle kilise anlayışı ve kilise anlayışıyla çok yakın ilişkisi olan kurtuluş anlayışı, Hıristiyan teolojisi açısından önemli konulardandır.

Hıristiyan teolojisinde Pavlus'un etkisiyle gelişen insan anlayışına göre insan, Hz. Adem'den bu yana asli günah sahibidir. Bu asli günahtan kurtuluş için Tanrı (Baba) tarafından İsa(Oğul) gönderilmiş ve böylece ete kemiğe büründüğü kabul edilen Oğul'un çarmıha gerilme sonucunda insana asli günahtan kurtuluş imkanı sağlanmıştır. Hıristiyan teolojisine göre, insanın kurtuluşa erişebilmesi için kilise olarak kabul edilmesi gerekmektedir İsa'nın bedenine katılma şeklinde anlaşılan kilise anlayışı açısından kurtuluş, ancak vaftiz olmakla gerçekleşir. Yani, kilise olabilmek için vaftiz olmak zorunlu görülmektedir.

Hıristiyan ilahiyatçılar tarafından kilise, özellikle son yüzyıllarda üzerinde yoğun bir şekilde durulan bir konu olmuştur. Mesela, Fransız Katolik Cizvit bir teolog olan Henri de Lubac, II. Vatikan Konsili öncesi ve sonrasında kiliseyi İsa ile yakın ilişki içerisinde ele alıp incelemiş ve bu bağlamda Hıristiyanlığın kurtuluş anlayışına yenilikler getirme gayreti içinde olmakla birlikte nihayetinde kurtuluşun İsa'nın bedeninin üyesi olmaya bağlı olduğunu ima etmiştir. Bu bildirimizde, Kilise Babalarının kilise anlayışlarına değinerek Hıristiyanlık tarihi içerisinde gelişen kilise anlayışı ile kurtuluş anlayışı hakkında, özellikle I. ve II. Vatikan Konsillerinde etkili olan yaklaşımlar doğrultusunda son dönemlerdeki kilise-kurtuluş ilişkisini örneklendirerek aktarmayı amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Hıristiyanlık, Kilise, İsa, Mesih, Kurtuluş.

³⁰⁷ Pamukkale Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ismet_esmeli@hotmail.com